

Nr 47.

Ankom till Riksdagens kansli den 13 maj 1913 kl. 4 e. m.

Betänkande, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om inskränkning av antalet förste kontrollörer vid sockerbeskattningen.

(2:a Avd.)

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, frih. Trolle, frih. C. J. Beck-Friis, Eklund, Ollas A. Ericsson, Bäckström, Röing, Jespersen, Byström, Rune, Christierson, frih. Palmstierna, frih. Fleming, Danström, Hallin, Roman, Jeansson i Kalmar, Jönsson i Revinge, Jonsson i Hökhult och Månsson.

I en inom Andra kammaren av herr *Thorsson* väckt motion, nr 131, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, föreslås, »att Riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t ville låta utreda, på vad sätt en inskränkning av de vid sockerbeskattningen i riket anställda förste kontrollörernas antal må kunna ske, samt för Riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning kan giva anledning.»

Beträffande motiveringen för detta förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Den hemställan, vari föreliggande motion utmynnar, synes endast till ordalagen avvika från vad som hemställdes i den motion, som av herrar *Thorsson* och *Waldén* vid 1912 års riksdag väcktes i ämnet.

Utskottet.

Motiveringarna däremot skilja sig bland annat däruti, att i sistnämnda motion såsom för ändamålet lämplig utväg anvisades sammanförande under gemensam förste kontrollör av antingen råsockerfabrik med närbeläget raffinaderi eller ock två eller flera med hänsyn till inbördes läget härför lämpade råsockerfabriker, medan i år föreslås utredning angående indragning av vid råsockerfabrikerna anställda förste kontrollörer och överflyttande av deras göromål på vederbörande kontrollörer.

Såsom motionären erinrat, blev förra årets motion av bevillningsutskottet, i enlighet med kontrollstyrelsens bestämda uttalande, avstyrkt och av Riksdagen avslagen.

Jämväl angående förevarande motion har utskottet inhämtat kontrollstyrelsens åsikt. Styrelsen har gentemot motionärens uppfattning angående möjligheten att utan olägenhet indraga vissa förste kontrollörsbefattningar förklarar sig »med det ansvar som åligger styrelsen att utöva överinseendet över kontrollen» lika bestämt hävda sin motsatta ståndpunkt, och har styrelsen härvid hänvisat till sitt förra året avgivna yttrande i frågan, särskilt följande rörande förste kontrollörens ställning som en länk i kontrollen: »Den förändring med avseende å den lokala kontrollen vid sockerfabrikerna, som inträdde den 1 sept. 1908 och som innefattade, att den av överkontrollörerna dittills utövade befattningen med sockerkontrollen upphörde och i vissa avseenden överflyttades på förste kontrollören, har givetvis medfört, att dennes åligganden vid fabriken blivit av annan omfattning och betydelse. Å ena sidan intager förste kontrollören gentemot fabriksledningen en mera självständig ställning och är ofta nödsakad att utan att kunna åtspörja någon överordnad vidtaga erforderliga dispositioner. Å andra sidan är han såsom förman för kontrollpersonalen vid sockerfabriken närmast ansvarig för kontrollens effektivitet och kan ju vänta att när som helst under dagens lopp bliva rådfrågad av kontrollörerna.»

Vidare har kontrollstyrelsen anfört:

»Gentemot motionärens hänvisning på kontrollens anordning, innan den nuvarande beskattningsformen infördes, torde vara tillräckligt att erinra, att nu gällande beskattningsform givetvis kräver en vida mer komplicerad kontroll än vid en materialbeskattning. Det enkla faktum att kostnaden för sockerkontrollen, som för år 1907 uppgick till 340,000 kronor, för år 1911 uppgick till 312,000 kan ju för övrigt ej anses vittna om något slöseri med statens medel. Under mellanliggande tid har likväl en sockerfabrik tillkommit. Om det av kontrollstyrelsen föreskrivna kontrollsystemet kunnat medföra en dylik minskning i kostnaden utan att kon-

trollens effektivitet vedervågats, ligger däri ej någon anledning att mot styrelsens bestridande, för att ytterligare nedpressa utgifterna, på en så viktig punkt, som nu ifrågasatts, försvaga övervakandet av sockerfabrikerna. Kontrollstyrelsen skall för sin del ej underlåta att efter vidare vunnen erfarenhet vidtaga alla de modifikationer i kontrollförfarandet, som kunna befinnas lämpliga samt ägnade att medföra besparing. Styrelsen måste emellertid alltjämt beteckna den nu ifrågasatta indragningen av förste kontrollörsbefattningar vid råsockerfabrikerna såsom ej tillräddlig.»

Emot vad sålunda från den högsta kontrollmyndighetens sida framhållits kan motionären icke anses hava förebragt skäl, som böra föranleda Riksdagen att frånträda sin förra året intagna ståndpunkt i denna fråga, och får utskottet följaktligen — under erinran tillika därom, att Riksdagen tidigare i liknande ärende (kontrollen över brännvinstillverkningen) såsom grundprincip uppställt främst fordran på en effektiv kontroll och i andra rummet hänsyn till vinnande av besparing (Riksdagens skrivelse 1907, nr 220, sid. 2) — hemställa,

att herr Thorssons förevarande motion, II:131, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om inskränkning av antalet förste kontrollörer vid sockerbeskattningen, icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 13 maj 1913.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.
